

TABELALAR ÜZERİNDEN KÜLTÜR BÖLGELERİNİ VE KÜLTÜREL PEYZAJI OKUMAK READING CULTURAL REGIONS AND CULTURAL LANDSCAPE THROUGH SINGS

Mustafa KAHRAMAN

İstanbul Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi
Coğrafya

mustafa.kahraman@istanbul.edu.tr
ORCID: 0000-0002-5374-3380

Ercan KAZEL

İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü
Ar-Ge

ercankazel@hotmail.com
ORCID: 0000-0002-7827-6002

ÖZ

Geliş Tarihi:

30.01.2022

Kabul Tarihi:

18.12.2022

Yayın Tarihi:

31.03.2023

Anahtar Kelimeler

Coğrafya, Göç,
Esenyurt, Kültür
Bölgeleri, Yer
Adları, Kültürel
Peyzaj

Keywords

Geography,
Immigration,
Esenyurt, Cultural
Regions, Place
Names, Cultural
Landscape

Coğrafyadaki inceleme alanlarından birisi de son yıllarda ilgi çeken kültürel peyzaj konusudur. Kültürün bileşenlerinden olan somut ve soyut kültür öğeleri coğrafi peyzaj üzerinde etkili olmaktadır. Kültürel peyzaj üzerinde etkili olan bu öğelerden birisi de yazı dilidir. Dilin kültürel peyzaj üzerindeki yansımaları genellikle işletme, kurum ve kuruluşlarda öne çıkmaktadır. Bu çalışmada mekândaki işletme ve kurumların isimleri üzerinden popüler kültür mekânlarının tespit edilip edilemeyeceği ve herhangi bir sahaya yapılan göçlerin mekândaki işletme ve kurum isimlerini ne derecede etkilediği gibi soruların cevapları aranmıştır. Esenyurt, şehrin merkezi lokasyonlarına ulaşımın sağlandığı ana yol aksları üzerinde bulunmaktadır. Ayrıca satılık veya kiralık konutların çevresine göre nispeten daha uygun fiyatlı olması nüfusu kendisine çeken bir yerleşme olmasına zemin hazırlamıştır. Böylece Esenyurt'a olan göç artmış ve bu durum kültürel peyzaj üzerinde etkili olmuştur. Çalışmada Esenyurt ilçesinde bulunan 20. 000'in üzerinde işletme ve kurumun isimleri incelenmiş ve gruplandırılmıştır. Çalışma sonucunda işletme ve kurumların isimlerinin kültürel coğrafya çalışmalarında kullanılmaya uygun olduğu, isimlere bakılarak popüler kültür bölgelerinin belirlenebileceği sonucuna varılmıştır. Ayrıca göç ile birlikte işletme ve kurumların kullandıkları isimlerin birbiriyle bağlantılı olduğu kanıtlanmıştır.

ABSTRACT

One of the fields of study in geography is the subject of cultural landscape, which has attracted attention in recent years. Concrete and intangible cultural elements are effective on the geographical landscape. One of these elements that affect the cultural landscape is written language. The reflection of the language on the cultural landscape is usually prominent in businesses, institutions and organizations. In this study, answers to questions such as whether popular cultural venues can be identified through the names of businesses and institutions in the space and to what extent the migrations to any area affect the names of businesses and institutions in the space have been sought. In the study, the names of more than 20,000 businesses and institutions in Esenyurt district were examined and grouped. As a result of the study, it was concluded that the names of businesses and institutions are suitable for use in cultural geography studies, and popular culture regions can be determined by looking at the names. In addition, it has been proven that the names used by businesses and institutions are related with migration.

DOI: <https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.1151477>

Atıf/Cite as: Kahraman, M., ve Kazel E. (2023). Tabelalar üzerinden kültür bölgelerini ve kültürel peyzajı okumak. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi* 13(1), 160-184.

Giriş

Kültürel coğrafyanın alt kavramlarından olan kültürel peyzaj ve kültür bölgeleri, bu alanın önemli çalışma konuları arasında bulunmaktadır. Bir sahanın kültürel peyzajı ya da diğer bir ifadeyle kültürel coğrafi görünüm, fiziki coğrafya üzerinde insan eliyle meydana getirilmiş unsurların tamamını ifade etmektedir.

Kültür ve kültürel coğrafi görünüm dinamik bir yapıya sahip olup sürempoze şekilde (zaman içinde üst üste birikerek) meydana gelmekte ve birçok faktörden etkilenecek şekilde değişimlere uğramaktadır. Herhangi bir sahada kültürel değişim yaşanırken çoğu zaman kültürel bir iletişim de gerçekleşir. Bu kültürel iletişim ve değişim günümüzde daha çok yazılı ve görsel iletişim araçlarıyla gerçekleşmektedir. Küreselleşme ile birlikte batı kültürünün tüm dünyada etkili olması bu durumu en iyi şekilde özetlemektedir. Günümüzde insanlar eskisinden çok daha fazla aynı şekilde görünmeye ve aynı şekilde davranmaya yönelir. Belli bir süre insanlar tarafından üretilen ve kullanılan mekân da aynışmaya başlar. Asya'daki modern bir şehir ile Avrupa'daki modern bir şehir arasındaki farklar giderek azalmaktadır. Her iki şehir de dikey yapılaşmanın ön planda olduğu, genellikle planlı sokak yapılarının gözlendiği, benzer konseptte kafe ve restoranların olduğu bir saha olma yolunda ilerlemektedir. Herhangi bir sahada kültürel etkileşimin ve değişimin olması için başka kadim yollardan biri ise göçlerdir. Kişiler bir yerden başka bir yere göç ederken beraberinde kültürlerini de yanlarında taşırlar ve bir süre sonra beraberinde getirdikleri soyut kültürel unsurlar somut kültürel unsurlara dönüşür ve mekânda görünür hale gelir.

Kültürün bileşenlerini genel olarak somut ve soyut kültürel unsurlar olmak üzere iki başlık altında ele almak mümkündür. Örneğin dinlenen müzik, konuşulan dil, insanların tavır ve davranışları bir mekândaki soyut kültürel unsurlarken, mekânda kullanılan yazı dili, mimari üslup, cadde ve sokakların yapısı da somut kültürel unsurlara örnek gösterilebilir. Gerek soyut gerekse somut kültürel unsurlar olsun her ikisi de birbirini tamamlar nitelikte olup bir mekânın kültürel peyzajını şekillendirmektedir.

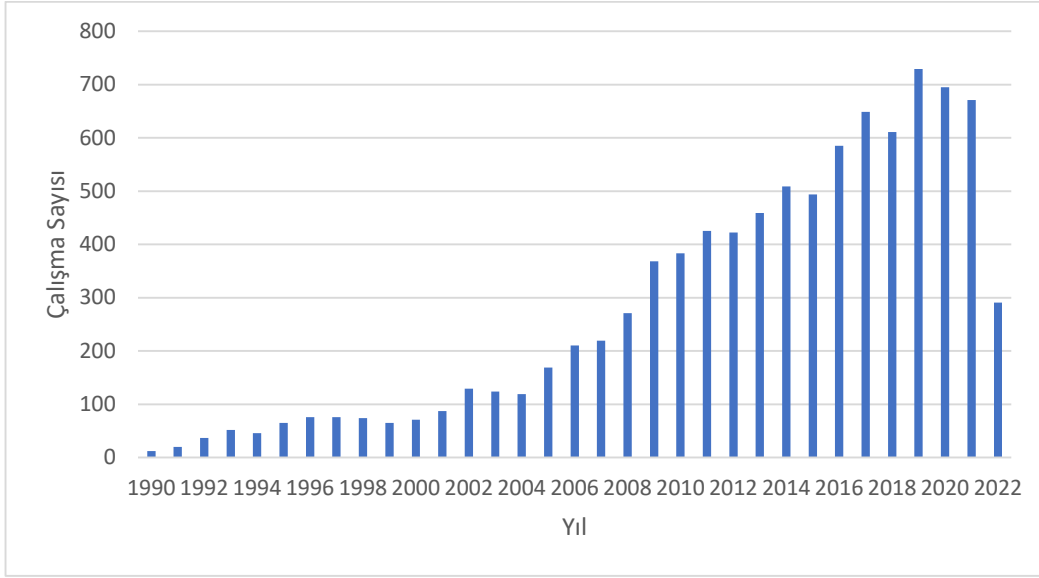
Bu çalışmada somut kültürel unsurlardan biri olan yazı dil ele alınmıştır. Çalışmada kullanılan yazılı dil örneklemini büyük oranda işletme, kurum ve kuruluşların tabelalarında yazan isimlerden müteşekkildir. Bu isimlerden hareket ile popüler kültür mekânlarının tespit edilip edilemeyeceği ve göçlerin bu isimleri ne kadar etkilediği araştırılmıştır.

Bu noktada çalışmanın temellendirildiği iki soru bulunmaktadır. Bunlardan biri dilin kültürün temel taşı olduğu ve kullanılan dil ile alakalı somut kültürel unsurların küreselleşme ile oluşan popüler kültür mekânlarının belirteci olarak kullanılabilir mi? Bu noktada kast edilen dil günümüz dünyasının lingua francası olarak nitelenen İngilizcedir. Bir diğeri ise bölgeye yapılan göçler mekândaki görünürlüğü nedir?

İlgili Literatür

Kültürel çalışmalar köklü bir geçmişe sahip olmakla birlikte 1980'li yıllardan itibaren küreselleşme ile daha derinlikli bir anlam kazanmıştır. Özellikle bu dönemden sonra kültür kavramının yeniden ele alınması gerekmiştir. Kültüre dönüş olarak isimlendirilen bu durum kültürel coğrafya ve diğer kültür çalışmalarının ön plana çıkmasına sebep olmuştur. Kültür ile küreselleşme arasında sıkı bir ilişki olduğuna vurgu yapan Talas (2004) bu kavramların karşılıklı olarak birbirini etkilediğini ortaya koymuştur. Ancak Tanrıkkulu (2019), bu durumun sadece olumlu anlamda değil olumsuz anlamda da, örneğin milli kimlik krizi özelinde toplumları etkilediğine vurgu yapmaktadır.

Coğrafyanın bir alt disiplini olarak kültürel coğrafya Carl Ortwin Sauer tarafından sistemleştirilmiştir. Fakat kültüre dönüş ile yeni kültürel coğrafya adı altında kültür çalışmaları hız kazanmıştır. Önde gelen uluslararası veri tabanlarından biri olan Web of Science'de, 18.07.2022 tarihi itibarıyla kültürel coğrafya başlığı altında toplam 9.299 adet çalışma bulunmaktadır. Bahsi geçen veri tabanı 1975 yılında faaliyete geçmiş olup 1990 yılına gelene kadar konuyla ilgili toplam 98 adet çalışmayı barındırmıştır. 1990 yılından günümüze kadar gelen süre içerisinde ise konuyla ilgili üretilen çalışma sayıları genel bir artış eğilimindedir (Grafik 1).

Grafik 1. Kültürel Coğrafya Konusunda Yapılan Çalışmalar Dağılımı (1990-2022)

Kaynak: <https://www.webofscience.com> (Erişim Tarihi 24.12.2022)

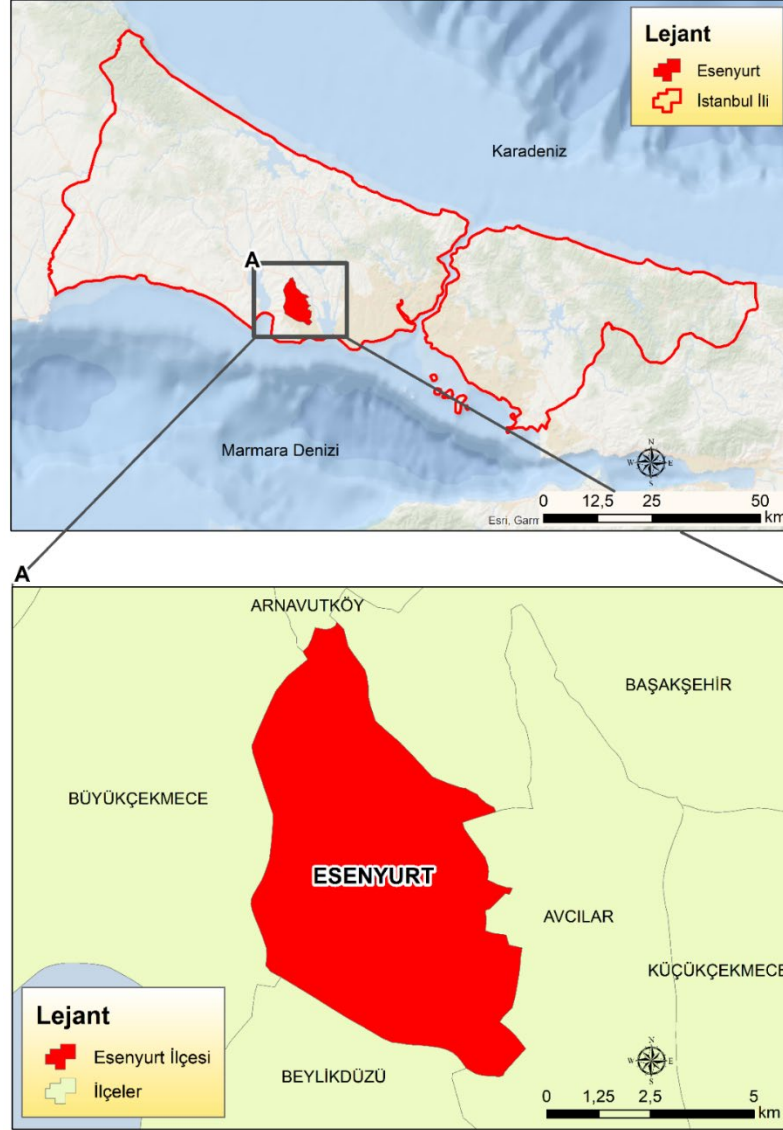
Kültürel coğrafya çalışmaları içinde özellikle kimlik, cinsiyet, turizm ve kültürel peyzaj gibi konular ön plana çıkmaktadır (<https://www.webofscience.com>). Kültürel peyzaj kavramı son yıllarda ulusal araştırmacıların da dikkatini çekmiştir (Arı, 2005; Aysun, Tuna ve Erdoğan, 2013; Baylan, 2019; Bulut, Değişgeç, Güney ve Osman, 2017; Yavuz, Habibe ve Zülfikar, 2019; Yener ve Atıla, 2016).

Herhangi bir sahanın kültürel peyzajı incelenirken sahanın tarihi, fiziki coğrafya özellikleri, göç durumu, sahadaki mimari üslup, konuşulan dil gibi pek çok faktör incelenmektedir. Bu inceleme esnasında literatür için içerik analizi, yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış anket, mülakat, görsel veri analizi, gibi çok çeşitli veri toplama ve araştırma yöntemi kullanılmaktadır. Bu çalışma’da olduğu gibi mekan verilen isimler üzerinde de kültürel peyzajı anlamlandırmaya çalışan çalışmalar mevcuttur (Angueira, 2014; Atik ve Swaffield, 2017; Ordinas Garau, ve Binimelis Sebastián, 2022; Rose-Redwood, Vuolteenaho, Young ve Light,2019). Ancak Türkiye özelinde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır.

İşletme ve kurumların adları kullanılarak kültürel görünümü inceleyen çalışma alanı olarak İstanbul İlinin Esenyurt ilçesi tercih edilmiştir. Esenyurt ilçesinin seçilmesinin temel sebebi ilçenin 2000’li yıllardan itibaren gerek yurt içi gerekse yurtdışından önemli miktarda göç almasıdır. Bir başka ifadeyle kültürel etkileşim ve değişimin daha net gözlemlenebilir olduğu düşüncesidir (Türkiye İstatistik Kurumu).

Esenyurt’un Konumu

Esenyurt ilçesi İstanbul İlinin Avrupa yakasında bulunan İstanbul’un 39 ilçesinden birisidir. İlçenin batısında Büyükçekmece, kuzeyinde Arnavutköy, doğusunda Başakşehir ve Avcılar ilçeleri, güneybatısında Beylikdüzü ilçesi yer almaktadır (Şekil 1).

Şekil 1: Esenyurt İlçesi'nin Konumu

Çalışma sahası, yüz ölçümü 4312 hektar ile İstanbul'un 18. sıradaki ilçesi olmasına karşın gerek İstanbul gerekse Türkiye'nin en fazla nüfusa sahip olan ilçesidir. 2021 yılı adrese dayalı nüfus kayıt bilgilerine göre ilçenin nüfusu 977.489 olup İstanbul nüfusunun % 6'sını meydana getirmektedir.

Veri ve Yöntem

Çalışma genel olarak iki ayak üzerine oturtulmuştur. Bunlardan ilki Esenyurt ilçesinde kültürel coğrafi görünümü çeşitlendiren durumun tespitinde kullanılan istatistiksel verilerdir. Bu veriler aracılığı ile Esenyurt ilçesindeki kültürel çeşitliğin daha iyi anlaşılması amaçlanmıştır. İkinci kısımda ise İlçe genelindeki tüm işletme ve kurumların isimleri ve konumları tespit edilmiştir. İsimlerin tespitinde Google MapAPI'sinden yararlanılmış ve emin olmanın zor olduğu durumlarda arazi çalışması yapılmıştır.

Araştırma konusundaki bilimsel çalışmalar eleştirel olarak değerlendirilmiştir. Araştırmada kullanılan göç ve nüfus verilerine TÜİK ve Valilik üzerinden erişilerek 1960-2022 yılları arasındaki veriler kesitsel analize tabi tutulmuştur. İlçenin coğrafi konum haritası ve nüfus dağılım haritası ile diğer şekiller ArcGIS 10.8.1. paket programı yardımıyla üretilmiştir. Haritalarda yoğunluk analizlerinde point ve kernel density yöntemi kullanılmıştır.

Gruplandırma

Elde edilen 20. 987 işletme ve kurumun isimleri ayrı ayrı incelenmiş ve bu veriler iki ayrı gruplandırma tabii tutulmuştur. İlk gruplandırmada kurum ve kuruluşların ne kadarının İngilizce dilinde tabelalarının olduğuna dairdir. Buradaki amaç günümüzde küreselleşmenin dili olarak kabul edilen İngilizcenin mekândaki görünürlüğünü anlamaktır. İlçe genelinde 2 511 adet kurum ve kuruluş tabelalarında İngilizce bir kelime ya da tamlama tercih etmiştir.

Çalışmadaki ikinci gruplandırma ikinci gruplandırma ise tabelalarda bulunun mekânların tespitine yöneliktir. İncelenen tabelalarda yerli ve yabancı sahalara dair izler bulunmaktadır. Örneğin Şam Restoran diye bir tabela Suriye ile ilişkilendirilmiştir. Bu şekilde Kırım, Balkanlar, Orta Asya, Yemen, Irak, Uzakdoğu, Fas, İran, Pakistan, Afrika, Avrupa, Suriye olmak üzere toplam on iki farklı bölgeye dair toplam 526 tabeladan meydana gelen bir veri seti oluşturulmuştur. Bu ilişkilendirme aynı zamanda ulusal çapta da yapılmıştır. Bazı tabelalarda Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki yer isimleri kullanılmıştır. Örneğin Amasyalılar Kiraathanesi doğrudan Amasya ile ilişkilendirilmiştir. Bu şekilde Gaziantep, Adıyaman, Karadeniz, Van, Ardahan, Ege, Şanlıurfa, Mersin, Tokat, Adana, Trakya gibi bölgeler olmak üzere on bir adet farklı gruplanmaya gidilmiştir. Bu kapsamda 369 adet işletme ve kurum tespit edilmiştir. Bahsi geçen bu kurum ve işletme yer adlarında, gelen kişilerin kurmuş oldukları dernekler, cami ve işletmelere verilen isimlerden hareket edilmiştir. Ancak bu analizde zincir işletme olup marka değeri ön plana çıkan işletmeler göz ardı edilmiştir.

Esenyurt İlçesinin Nüfus ve Yerleşme Durumu

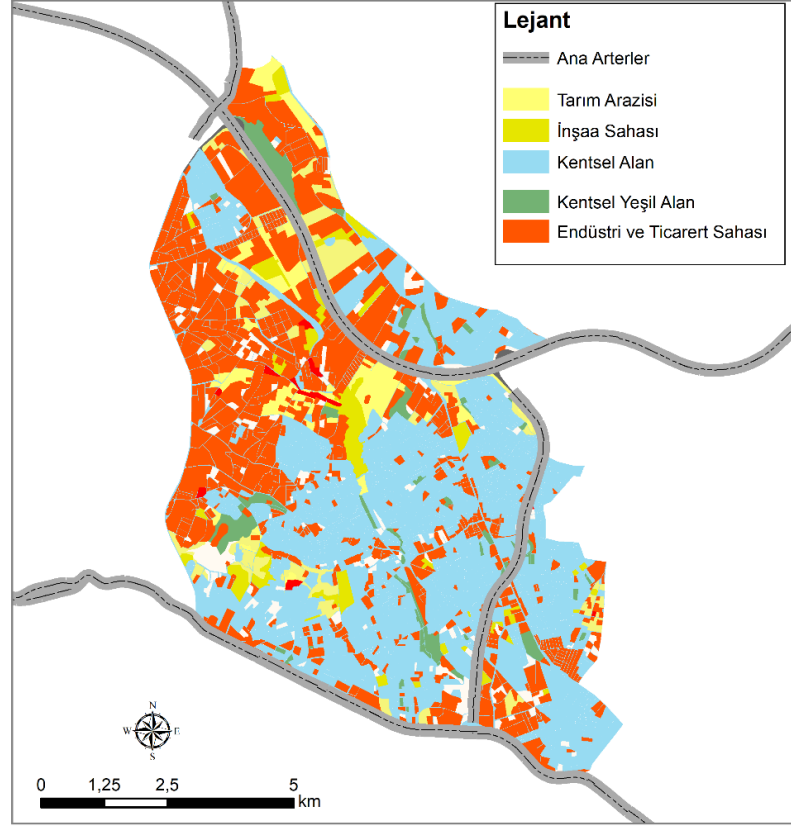
Bir sahadaki kültürel peyzajı okumak bölgesel çalışmalar konusunda deneyimli olmayı ve çalışılacak bölge üzerinde araştırma yapmayı gerektirmektedir. Bunun yanı sıra kültürü oluşturan soyut ve somut faktörlerin birçoğunu analiz etmek ve neden o sahada olduğunu açıklamak gerekmektedir. Bundan dolayı sahanın fiziki coğrafya şartları, geçmişi ve günümüzdeki yapısı iyi bir şekilde bilinmelidir. Bu başlık altında Esenyurt İlçesindeki işletme ve kurumların dağılımı ve isimleri üzerinde doğrudan etkili olduğu düşünülen nüfus ve yerleşme durumu incelenmiştir.

Esenyurt bölgesindeki yerleşmenin kökeni, 19.yy'da kayıtlara geçen Ekrem Ömer Paşa'ya ait bir yerleşme olduğu bilinmektedir (Esenyurt Belediyesi Stratejik Planı, 2020, s.20). Fakat burada köyün kurulmasının daha önceki bir tarihte meydana geldiği düşünülmektedir. İstiklal savaşına kadar olan dönemde Esenyurt köyü 20/25 haneden meydana gelen küçük bir köydür (Esenyurt Belediyesi Stratejik Planı, 2020: 3). Köyün konumu günümüzde köy içi olarak bilinen ve bugün dahi ilçenin merkezi konumundaki sahadır (Esenyurt Belediyesi Stratejik Planı, 2015:20). İstiklal savaşı sonrasında 1937 yılında, 20 hane Bulgaristan'dan ve 17 hane de Romanya'dan göç edip Esenyurt'a yerleşmişlerdir (Koç, 2020: 49).

İlçe, 1980'li yıllara kadar hem idari hem de fonksiyonel anlamda kırsal bir yerleşme karakterine sahiptir. Esenyurt yerleşmesindeki hızlı nüfus artışının sonucu olarak burada, 21 Aralık 1987 yılında 27/34092 sayılı olur ile Esenyurt köyü dâhilindeki 6 köy ile belediye teşkilatının kurulmasına karar verilmiş ve 1989 yılında Büyükçekmece ilçesine bağlı bir belediye teşkilatı kurulmuştur (Esenyurt Belediyesi Stratejik Planı, 2020: 3). Esenyurt 2004 yılında ilk kademe belediye olup, İstanbul Büyükşehir belediyesine bağlanmış, 2008 yılında Kıraç yerleşmesi ile birleşerek ilçe sınırları genişletilmiştir (Esenyurt Belediyesi Stratejik Planı, 2015, s.21).

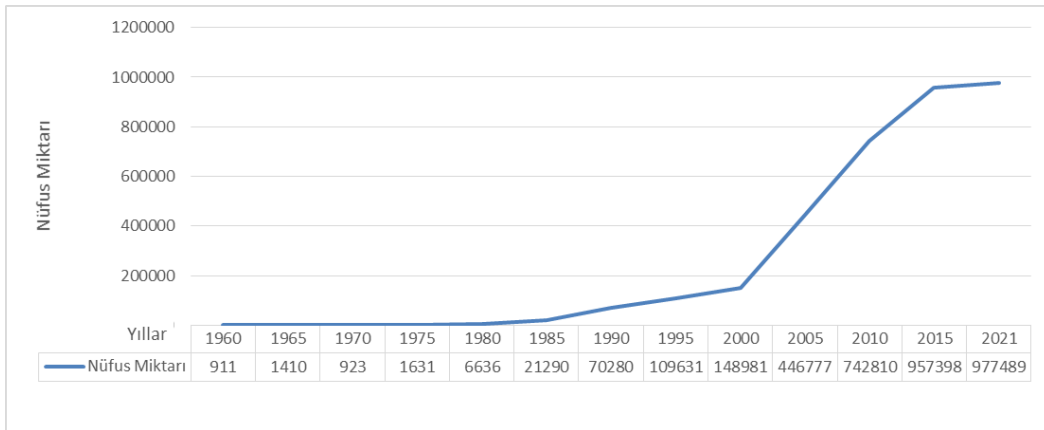
Esenyurt 1960'lı yılların sonuna kadar nüfusunun büyük bir çoğunluğu tarım ile geçinen bir yerleşmedir. Sonrasında sanayi kuruluşlarının bölgeye gelmesi ile nüfus artmaya ve ekonomik fonksiyonlar çeşitlenmeye başlamıştır (Ayhan, 2019:68). 1970'li yıllar Esenyurt'un gelişmesinde önemli bir dönemdir. 1972 yılı İstanbul Nazım İmar Planında Esenyurt'un bulunduğu sahadada 100 bin konutluk iskân sahası tespit edilmiştir (Esenyurt Belediyesi Stratejik Planı, 2020, s.3).

1970'li yıllarda İstanbul içindeki küçük sanayi işletmeleri yerlerinde kalırken büyük sanayi kuruluşları şehrin kenar bölgelerine çıkartılmıştır. Bu sanayi kuruluşlarının yer seçiminde elverişli ulaşım şartları ile ucuz arsa ve işgücü göz önünde bulundurulmuştur (Tekeli, 2013:298). Bunun için en uygun yerlerden birisi Esenyurt olmuştur. Günümüzde Esenyurt ilçesinin arazi kullanım haritasında bu durum hala gözlenebilmektedir. İlçe ana ulaşım arterlerine yakındır. Kuzey kısımları sanayi tesislerinin yoğunlaştığı yerler iken güney kısımları daha küçük işletmeler ve konut sayısının daha fazla olduğu sahalardır (Şekil 2).

Şekil 2. Esenyurt İlçesinin Arazi Kullanımı
Kaynak: CORINE 2018 yılı verileri

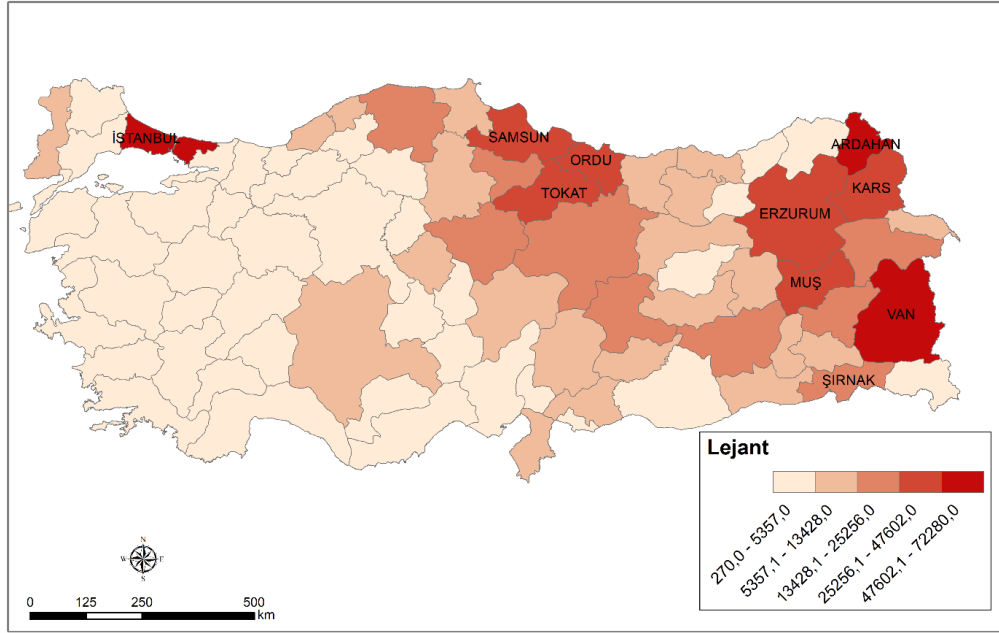
Esenyurt ilçesindeki nüfus artışı ve kültürel çeşitliliğin önemli oranda arttığı dönem 1980'li yıllar olmuştur. Zira bu dönem İstanbul'daki sanayinin de santrilizasyonu ile birlikte ilçenin nüfusunun ciddi miktarda arttığı ilk döneme denk gelmektedir (Grafik 2). Kuşkusuz bu artış üzerinde ilçe sınırlarındaki değişiklikleri de hesaba katmak gerekir.

Grafik 2: Esenyurt'ta Nüfusun Gelişimi
Kaynak: TÜİK nüfus verileri
Not: 1995 yılı nüfus miktarı tahmini değerdir.

Esenyurt ilçesinin nüfuslanmasında iki kritik dönem göze çarpmaktadır. Bunlardan ilki 1985-2000 dönemi, ikincisi 2000-2015 yıllarını kapsayan dönemdir. 1985 yılına kadar mütevazı bir nüfus barındıran ilçe, 1985 yılından itibaren hızla nüfuslanmaya başlamıştır. Bu 15 yıllık dönemde Esenyurt %13'lük bir nüfus artışına sahne olmuştur. İlçenin esas nüfuslanması, 2000-2015 yılları arasındaki dönemdir. Bu dönemde nüfus bir milyona yaklaşmıştır.

2000'li yıllara kadar ilçeye daha çok yurt içinden göçler yaşanmıştır. Günümüzde de bu göçlerin izlerini görmek mümkündür. 2021 yılı verilerine göre ilçede Esenyurt ilçe sınırları içinde doğmuş kişi sayısı toplam nüfusun %7'sine (73 256) denk gelmektedir. Aynı yıl için İstanbul doğumlu olup ancak Esenyurt dışında doğmuş olan kişilerin sayısı 64. 288'dir. Bu miktar 2021 yılı ilçe nüfusunun %7'sine denk gelmektedir. İstanbul ili dışında doğmuş olup 2021 yılında Esenyurt'ta bulunan kişilerin önemli bir kısmı ise Van (72.280 kişi), ilinden göç etmiş iken Van ilini Ardahan (59.283 kişi), Tokat (47602 kişi), Ordu (41.440 kişi), ve Erzurum (40.166) illerinde doğmuş olan kişilerden meydana gelmektedir(TÜİK, Şekil 3).

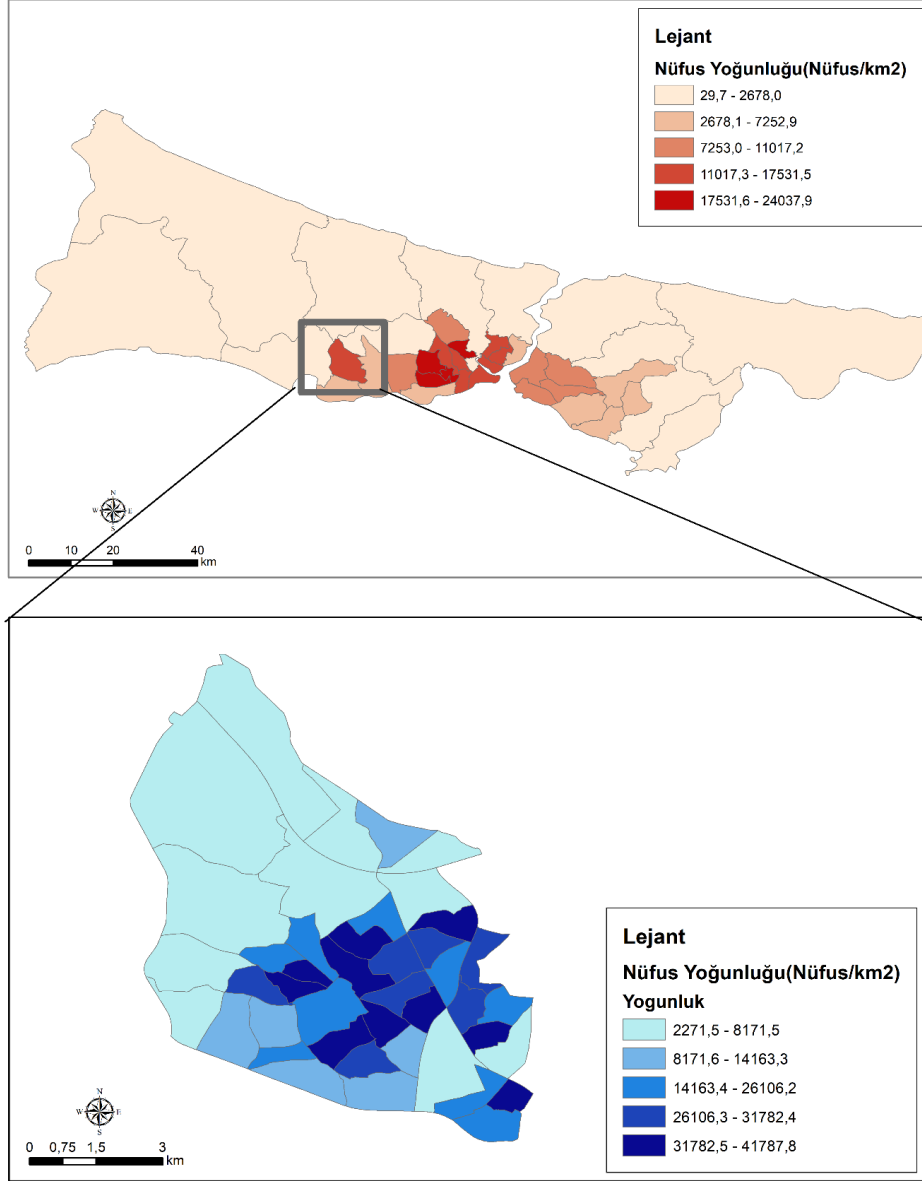
Şekil 3: Esenyurt İlçesinde Yaşayan Nüfusun Kütüğe Kayıtlı Oldukları İllere Göre Dağılımı

Kaynak: TÜİK, 2022 yılı verileri

İlçeye yapılan bu göçlerin mekânsal yansımaları işletme ve kurumların isimlerinden de okunak mümkün olmuştur. Örneğin İlçede yapılan araştırmalarda Şekil 3'te gözlemlendiği gibi Van, Ardahan, Tokat, Samsun, Ordu ile ilişkilendirilebilecek köy dernekleri, ticari işletmelerin sayısı, diğer iller ile ilişkilendirilenlerden çok daha fazladır. İlçede bu kapsama giren yerel vakıf sayısı 33 ve yerel dernek sayısı 867'dir.

Özellikle 2010 yılından itibaren Esenyurt ilçesine gerek ikamet izni gerekse geçici koruma statüsü ile yurt dışı kaynaklı göçler de yoğun şekilde yapılmaya başlanmıştır. Resmi kayıtlara göre 200.608 yabancı uyruklu bulunan Esenyurt ilçesinde en yüksek göçmen nüfusu Suriye vatandaşları oluştururken, ardından Türkmenistan, İran, Mısır ve Irak vatandaşları gelmektedir (İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü, 2021). Bu verilere göre yabancı ilçe nüfusunun yaklaşık %20'si yabancı uyruklu vatandaşlardan meydana gelmektedir.

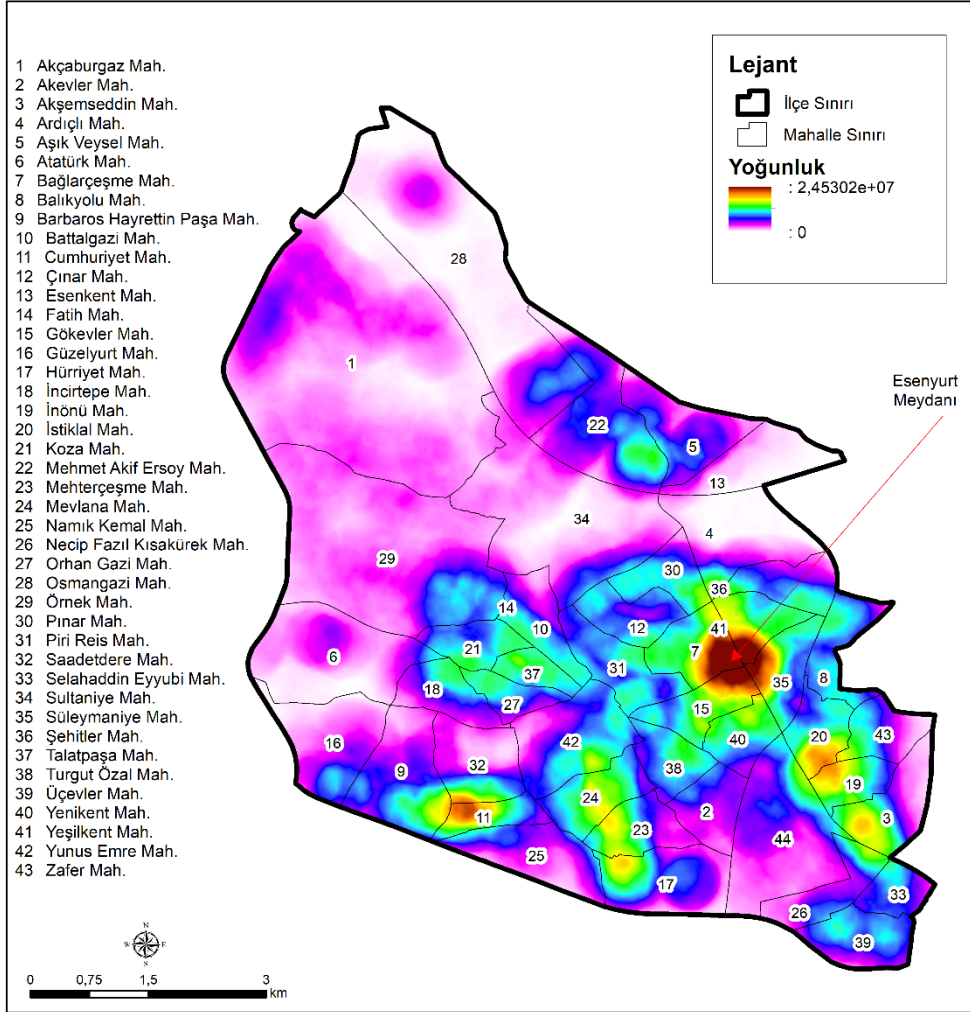
Yurt dışından yapılan göçler de yurt içinde yapılan göçler gibi mekânsal açıdan somut kültürel unsurlar doğurmuştur. Hatta bu işletmeler tabelalarından yurt içi göçlere göre çok daha rahat ayırt edilebilir durumdadır. Sonuçta tüm bu göçlerle birlikte Esenyurt İlçesi Türkiye ve İstanbul İlinin en fazla nüfus barındıran ilçesidir. Bunun yanı sıra Esenyurt aynı zamanda İstanbul ilçeleri arasında nüfus yoğunluğu yüksek olan ilçelerden biridir (Şekil 4). İlçe'nin nüfusu homojen şekilde dağılmamıştır. İlçenin güneyinde bulunan mahallelerin nüfus yoğunlukları daha fazladır.

Şekil 4: Esenyurt İlçesi Nüfus Yoğunluğu
Kaynak: <https://www.ibb.istanbul>, 2022 yılı verileri

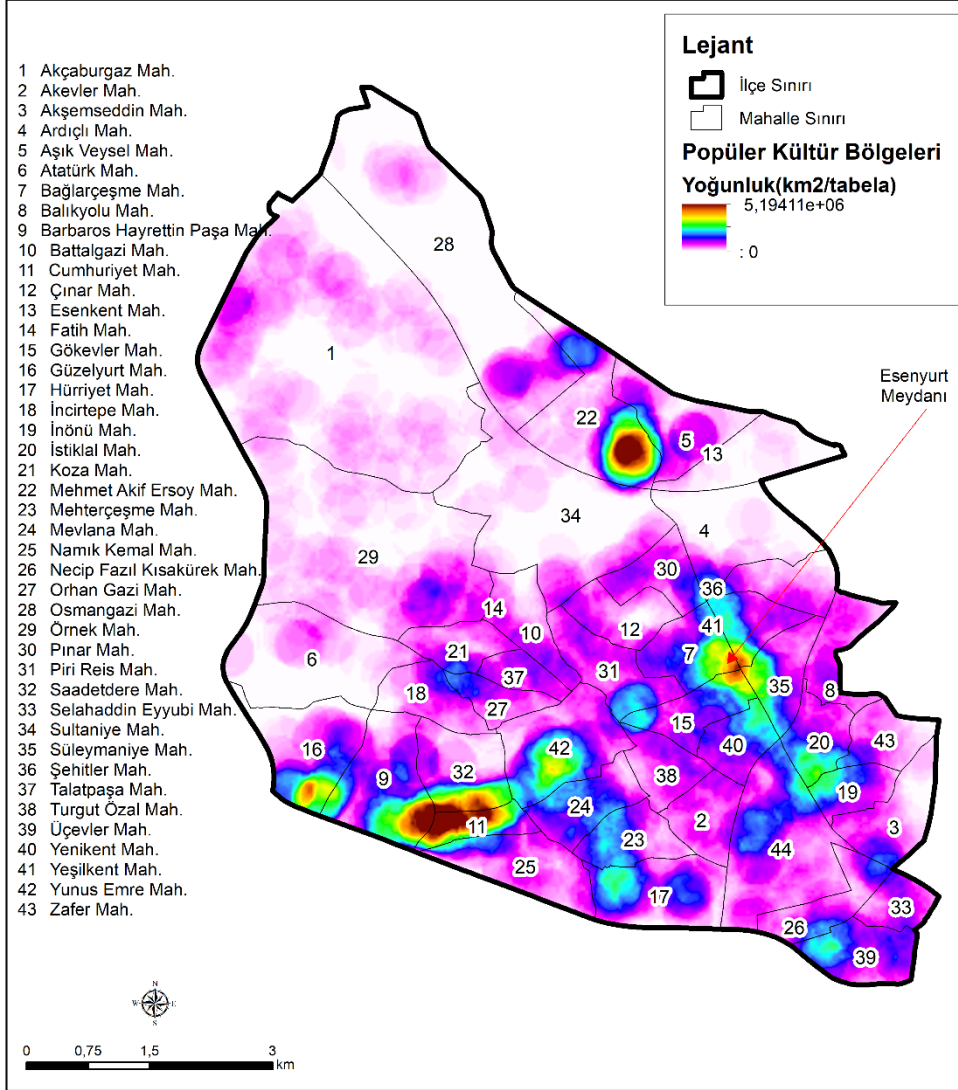
Bulgular

İlçe genelinde 20 987 adet işletmenin ya da kurumun isimleri incelenmiş ve gruplandırılmıştır. İşletme ve kurumların yoğunlaştığı sahalara Esenyurt Meydanı ve çevresinde bulunan Bağlarçeşme, Fatih, Sultaniye ve Yenikent Mahalleleri ile Cumhuriyet Mahallesi'dir (Şekil 7). Bu mahallelerin nüfus yoğunluğu ve çevresine göre daha merkezi lokasyon yapısına sahip olması işletme sayısını artıran en temel etmenlerdendir.

Şekil 7. İşletme ve Kurumların Dağılımı

Yapılan incelemeler sonucunda işletme ya da kurumların isimlerinde günümüzün lingua franca'sı olarak nitelendirilen İngilizce ifadelerin yoğun bir şekilde kullanıldığı gözlemlenmiştir. Tabelalarında İngilizce ifadeler kullanan işletmelerin toplam adedi 2 511'dir. Bu tür işletmelerin yoğunlaştığı sahalardan popüler kültür bölgelerine daha yakın sahalardan söylemek mümkündür. Bir başka ifadeyle küreselleşmeden en fazla etkilenen sahalardan buralardır. Bu sahalardan Esenyurt Meydanı, Cumhuriyet Meydanı ve Esenkent civarında yoğunlaşmıştır (Şekil 8).

Şekil 8. Tabelalarında İngilizcenin Hâkim Olduğu İşletme ve Kurumlar

İngilizcenin yoğun olarak kullanıldığı bu sahalarda yapılan arazi çalışmaları göstermiştir ki küreselleşme ile birlikte gelen popüler kültür öğeleri gittikçe ön plana çıkmıştır. Genel coğrafi görünüm dünyanın herhangi başka bir bölgesinde bulunan bir saha ile benzer özellikler göstermektedir (Fotoğraf 1).

Fotoğraf 1. Merkezi Sahalardaki Noktalardan Olan Esenyurt Akbati'dan Görüntü

Bura sahada çok katlı binaların bulunması, belirli bir plan dâhilinde gelişimin olması ve İngilizce tabela veya öğelerin kullanımının fazla çıkmasının sebeplerinden birisi büyük bir alışveriş merkezinin bulunmasıdır. İngilizce dilinin tabelalarda veya diğer öğelerde sık gözlemlendiği bir başka saha ise Cumhuriyet Mahallesi'nin Batı kısmı ve Barbaros Hayrettin Paşa Mahallesi'nin Doğu kısmıdır (Fotoğraf 2).

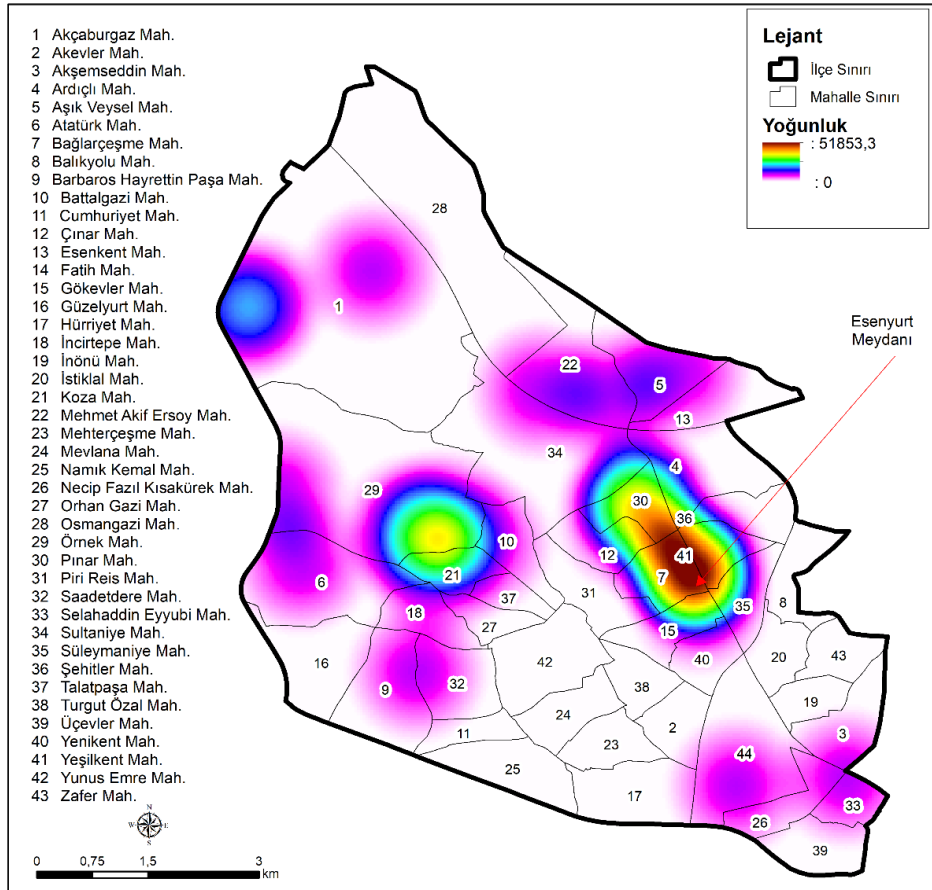
Fotoğraf 2. Cumhuriyet Mahallesi'nden Bir Görünüm

Herhangi bir sahanın tamamen popüler kültür bölgesi ya da tamamen halk kültür bölgesi olması mümkün değildir. Dahası bunların arasında kesin bir çizgi de yoktur. Sözü edilen bu popüler kültür sahalarında rahatlıkla

yerel kültürel unsurların da bulunduğu görülecektir. Bu durum Esenyurt Meydanı ve çevresinde daha rahat gözlenir.

Esenyurt merkezde işletme ve kurum sayısına göre popüler kültür unsurları kısmen daha azdır. Esenkent bölgesinde işletme ve kurumların en yoğun olduğu noktadan çevreye doğru 500 metrelik bir yarıçapta yer alan tüm işletme ve kurumların sayısı 189'dur. Bu kurum ve işletmeler arasında tabelalarında İngilizce dilini tercih eden işletmelerin sayısı ise 118'dir. Bir başka ifadeyle işletmelerin %62'i popüler kültür bölgesinin önemli özelliklerinden biri olan lingua franca'yı kullanmıştır. Benzer bir durum Cumhuriyet Mahallesi'nde görülür. Burada en yoğun merkezden 500 metre yarıçaplık bir alana doğru toplam işletme sayısı 249 olup, bunların 133 tanesi (%53'ü) tabelalarında İngilizceyi tercih etmektedir. Ancak, Esenyurt Meydanı'nda 500 metrelik bir yarıçapta toplam işletme ve kurum sayısı 368 olup bunların 100 tanesi (%27'si) tabelalarında İngilizce kullanmıştır. Dolayısıyla popüler kültürün prensiplerinden olan linguistik açıdan bakarsak Esenyurt İlçesinde popüler kültür bölgesi özelliğine en yakın olan bölge Esenkent'tir. Arazi çalışmalarındaki gözlemler de bu sonucu doğrulamıştır.

Esenyurt ilçesi yukarıdaki satırlarda ifade edildiği gibi sadece yurt içi değil aynı zamanda yurt dışından da göçlerin yoğun olarak yapıldığı bir sahadır. Her ne kadar bu göçler son on yılda yoğunlaşmış olsa da geçmişte de belirli dönemlerde bölgeye yurt dışı göç dalgaları yapılmıştır. Örneğin 1930'lar ve 1990'larda yapılan bu göçler Esenyurt ilçesinde tabelalar özelinde kısıtlı bir mekânsal görünürlük oluşturmuştur. İşletme ve Kurumlardaki Balkan, Bulgaristan, Rumeli, Üsküp gibi isimlerin sayısı 26 adettir. Bunların yoğunlaştığı yer ise Esenyurt Meydanı ve Kıraç mevkiidir (Şekil 9).

Şekil 9. Balkan Ülkeleri İle İlişkilendirilen Tabelalar(2022)

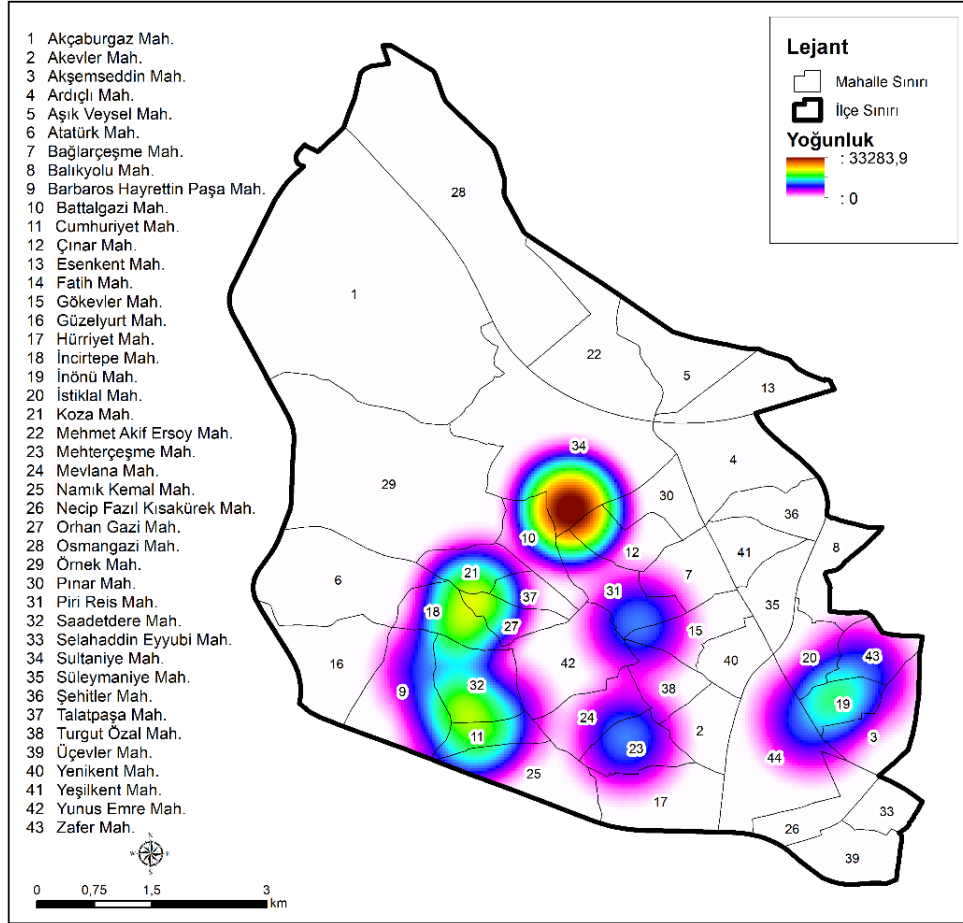
Ayrıca ilçede muhacir mahallesi şeklinde tanımlanan bir bölgeden de söz etmek mümkündür. Özellikle Bulgaristan'dan gelen göçmenler kendi inisiyatifleri ile bölgede evler yaptırmıştır. Bu evler genellikle 2-3 katlı ve bahçeli tarzda inşa edilmiştir. Bu yapıların diğerlerinden farklılıkları fotoğraf 3'te rahatlıkla görülebilmektedir.

Fotoğraf 3. Bulgaristan Göçmenleri Tarafından İnşa Edilen evler

İlçeye yurt dışı kaynaklı gerçekleşen bir başka göç dalgası ise özellikle 2010 yılından sonra gerçekleşen Afrika ülkelerinden gelen göçler ile Suriye, Türkmenistan, İran, Afganistan, Irak, Fas gibi İslam kültür âlemi içerisinde yer alan ülkelerden yapılan göçlerdir.

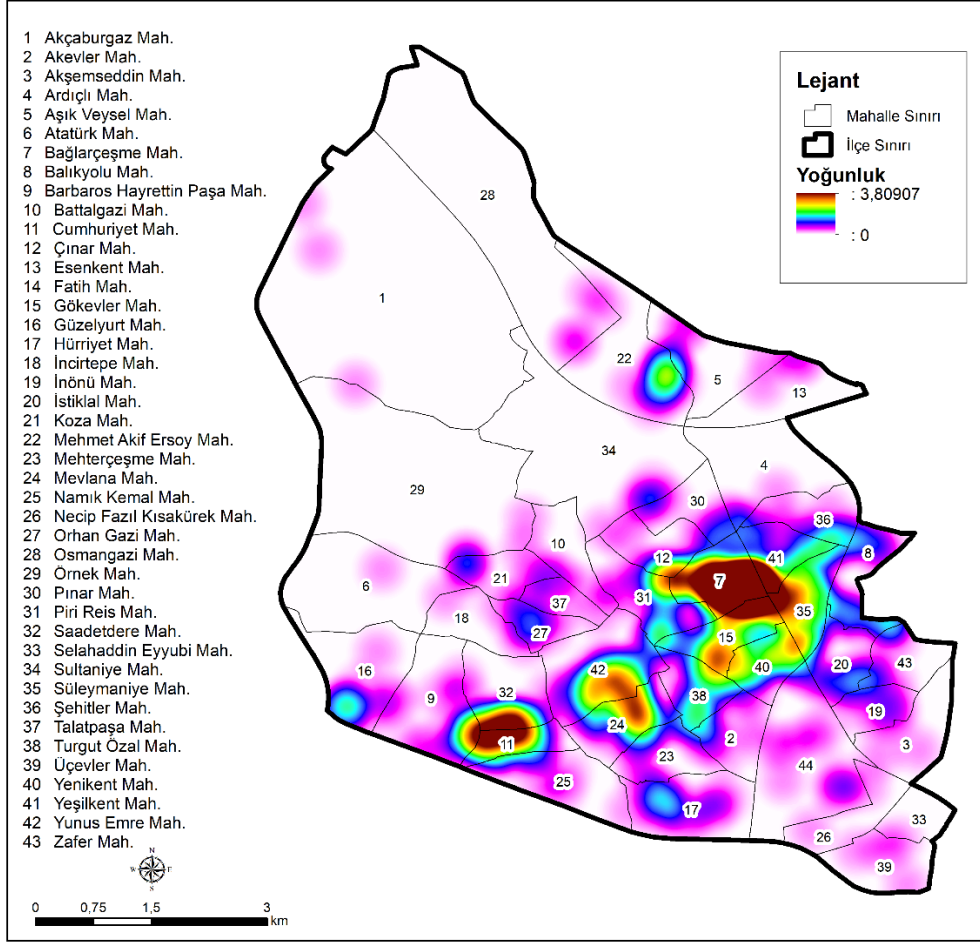
Afrika ülkelerinden yapılan göçlerin tabelalardaki etkisi oldukça sınırlı kalmıştır. Afrika ya da Afrika'daki bir ülke ile bağlantılı olan toplam 12 işletme ya da kurum tespit edilmiştir. Bunlar Selahattin Eyyübi Mahallesi'nin güney sınırında yoğunlaşmışlardır (Şekil 10). Ancak Afrikalıların ikamet ettikleri yerlerin başında İlçenin kuzeyinde bulunan Koza Mahallesi gelmektedir. Koza Mahallesi'nin haritaya yansımamış olmasının temel sebebi yakın zamanda buradaki işletmelerin kapatılmış olmasıdır.

Şekil 10. Afrika Ülkeleri İle İlişkilendirilen Tabelalar(2022)

Orta Doğu ülkelerinden göç eden kişilerin işlettiği işletmeler ve kurumların toplam adedi 485'dir. Bu işletme ve kurumların tabelalarını fark etmek diğerlerine göre çok daha kolaydır. Çünkü tabelaların önemli bir kısmında (410 adet) ya tamamen ya da kısmen Arap alfabesi kullanılmıştır.

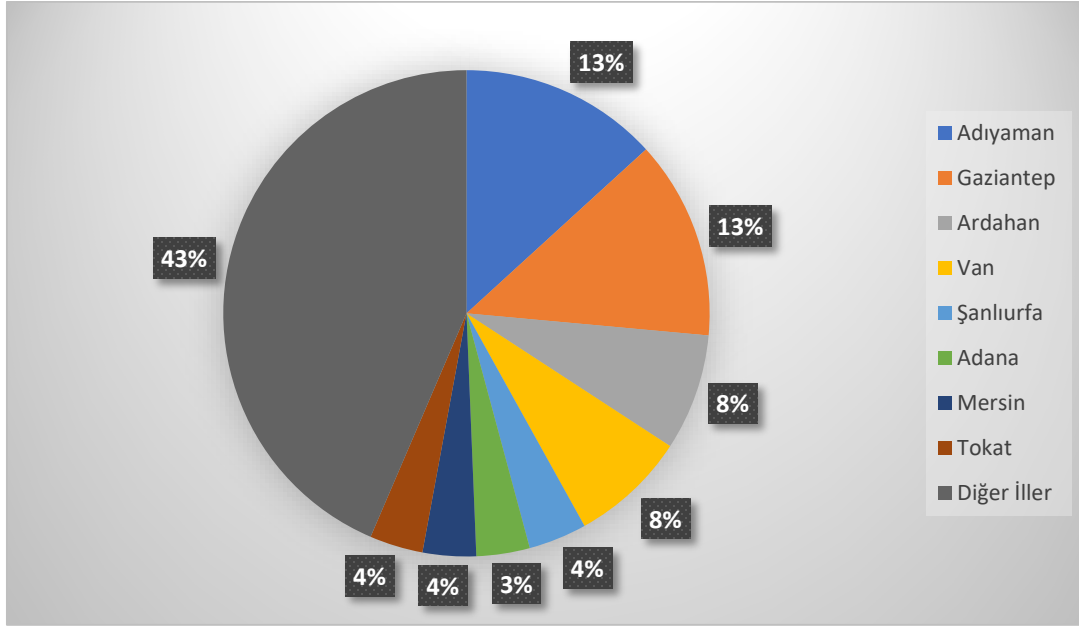
Belirtilen işletme ve kurumların yoğunlukta olduğu sahalara başında Bağlarçeşme Mahallesi gelmektedir. Ardından Cumhuriyet ve Piri Reis Mahalleleri ile Yeşilkent ve Mehter Çeşme Mahalleleri ön plana çıkar (Şekil 11). Özellikle Bağlarçeşme Mahallesi geçici koruma altında bulunan Suriye nüfusunun ve yansımalarının yoğun olarak görüldüğü bir yerdir. Bu yerleşmelerin merkezleri gün içinde insan hareketliliğinin ve etkinliklerinin en fazla olduğu sahalardır. Bu durum belirtilen bölgelerdeki tabelalara ve toplumsal yaşam formlarına da yansımıştır.

Şekil 11. Orta Doğu Ülkeleri İle İlişkilendirilen Tabelalar(2022)

Belirtilen ülkeler dışında Hindistan, Uzak Doğu, Kafkaslar, Türki Cumhuriyetler gibi kültür bölgeleriyle ilişkilendirilebilecek tabelalar veya toplumsal formlar da vardır. Ancak bunların sayısı oldukça kısıtlı kalmıştır.

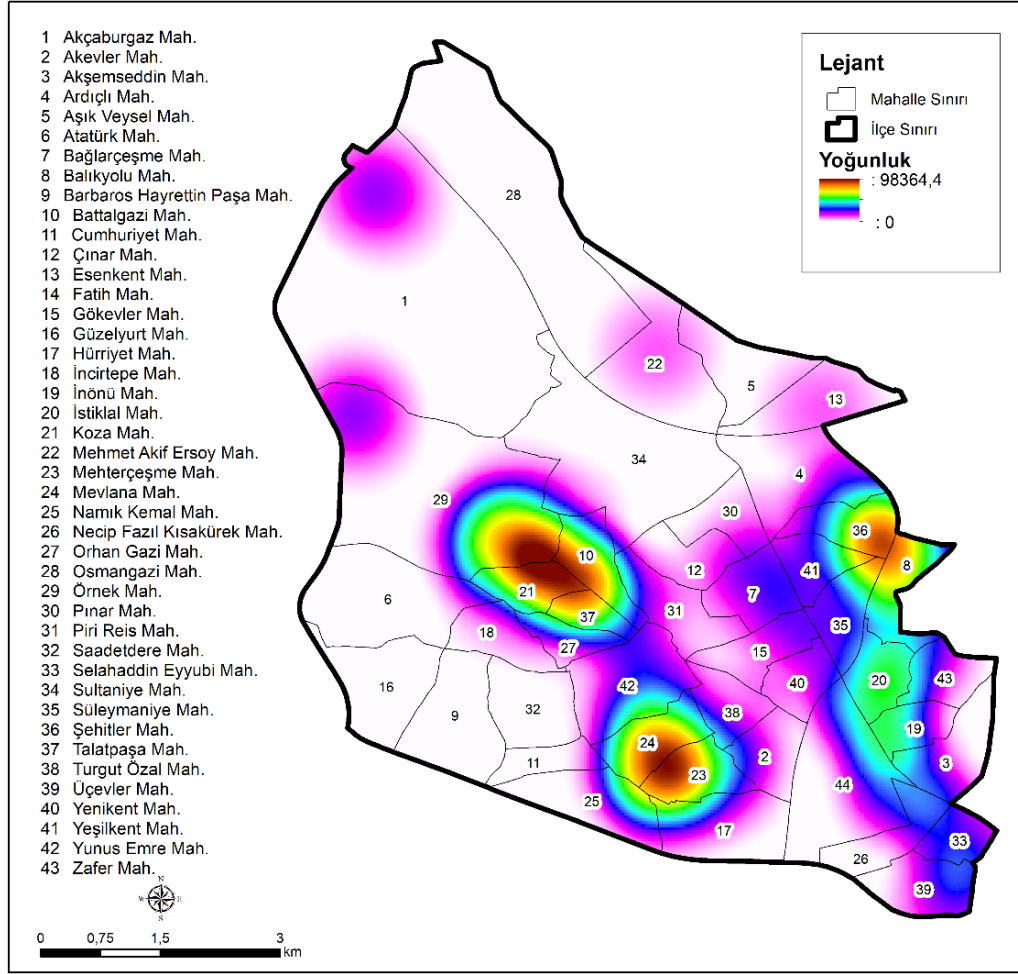
Esenyurt, 1980'li yıllardan başlayarak yurt içinden de göç almaktadır. Van, Ardahan, Tokat, Ordu gibi illerden İlçeye yerleşen kişiler, bir süre sonra kurdukları işletmeler ve kurumlar ile mekânda görünür hale gelmişlerdir. Yapılan çalışma sonucunda doğrudan herhangi bir il ile ilişkilendirilebilecek 320 adet tabela tespit edilmiştir. Bunların dışında Karadeniz bölgesi ile ilişkilendirilebilecek 34, Ege bölgesi ile ilişkilendirilebilecek 14, Trakya ile ilişkilendirilebilecek 10 adet tabela tespit edilmiştir. Ayrıca, tabelaları illerle ilişkilendirerek incelediğimizde 55 adet farklı il tespit edilmiştir. Tabelalar ile en fazla ilişkilendirilen illerden bazıları Gaziantep (41 adet), Adıyaman (41 adet), Ardahan (21), Van (21) ve Şanlıurfa (12)'dir (Grafik 4).

Grafik 4. Tabelalarla ilişkilendirilen ilk 10 il (2022 Yılı)

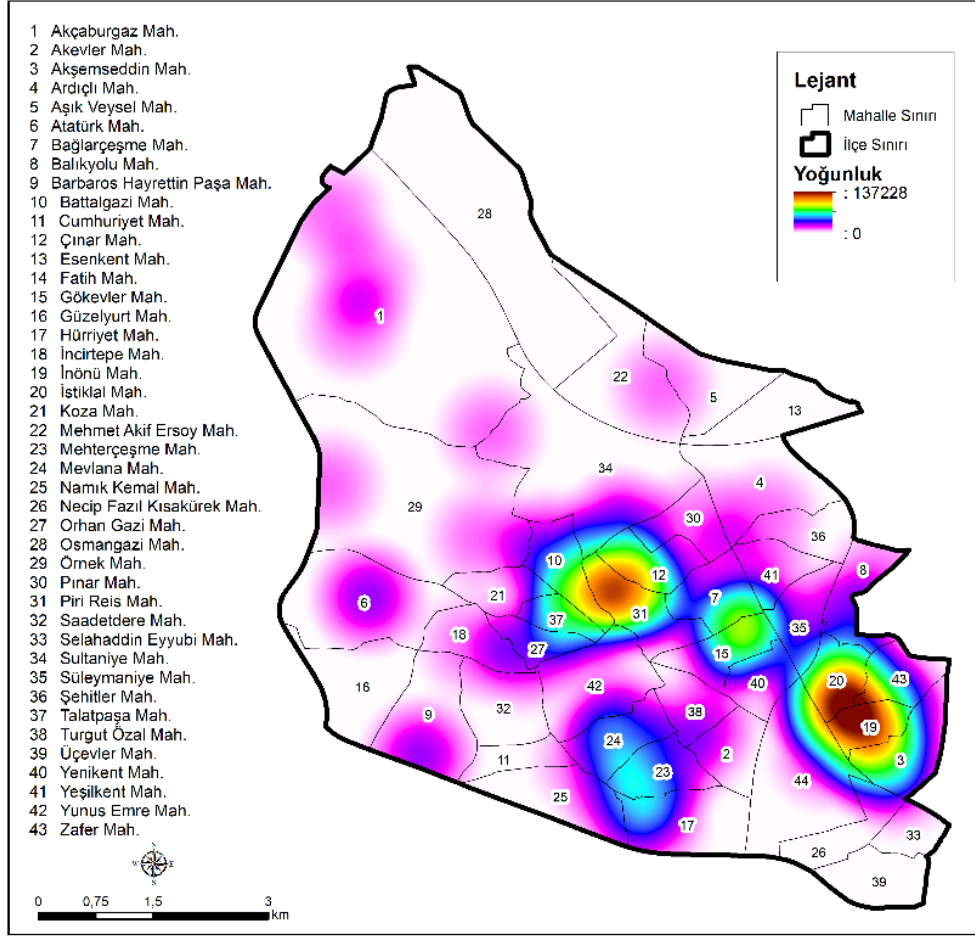
Türkiye'deki bölge ve iller ile ilişkilendirilen işletme ve kurumların bölgesel dağılımına baktığımızda, Karadeniz bölgesinde yer alan Amasya ilinden 3, Artvin ilinden 3, Bayburt ilinden 4, Giresun ilinden 2, Gümüşhane ilinden 2, Karabük ilinden 2, Kastamonu ilinden 2, Sinop ilinden 4, Tokat ilinden 11, Trabzon ilinden 2 olmak üzere Türkiye'deki iller ile ilişkilendirilebilecek toplam 35 adet işletme veya kurum tespit edilmiştir.

Karadeniz bölgesi ya da Karadeniz bölgesinde bulunan bir il ile ilişkili olan işletme ve kurumların yoğunlaştığı bölgeler Battalgazi, Şehitler, Osman Gazi ve İstiklal Mahallelerinin sınırlarının kesiştiği sahaya tekabül eder. Bu sahayı Mehterçesme ve Mehmet Akif Ersoy Mahallelerinin bulunduğu saha takip etmektedir. Karadeniz bölgesi ile ilişkili tabelaların bulunduğu bir başka saha ise Balıkyolu ve Süleymaniye Mahalleleridir (Şekil 12).

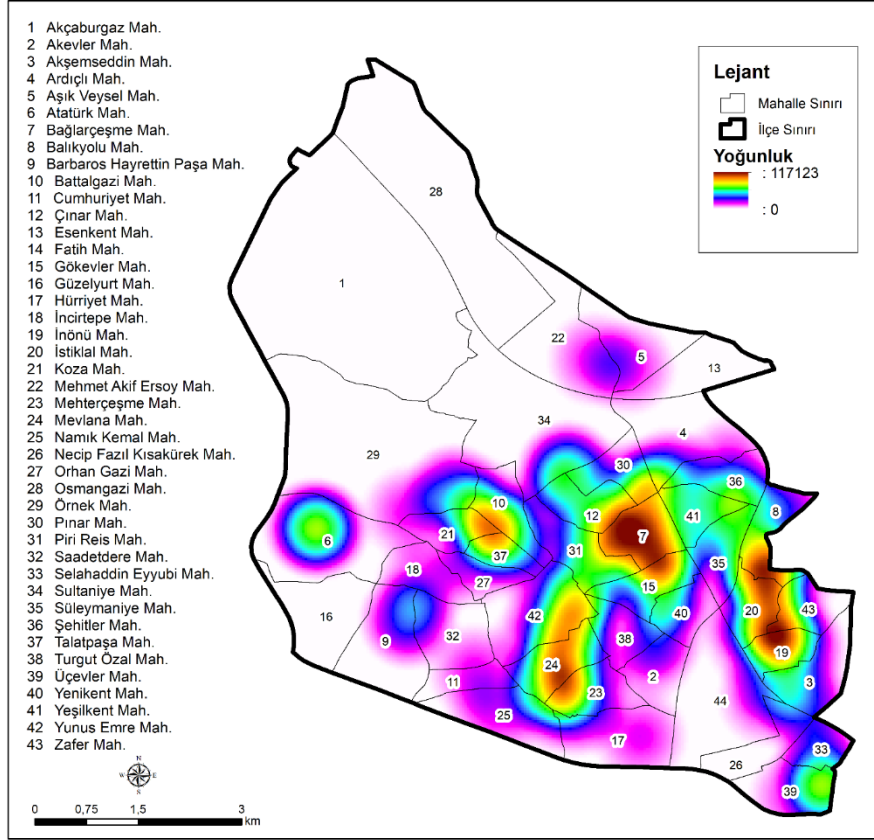
Şekil 12.Karadeniz Bölgesi ya da Karadeniz Bölgesinde Bulunan Bir İl İle İlişkilendirilen Tabelalar(2022)

Doğu Anadolu bölgesi ve Doğu Anadolu bölgesindeki illerle ilişkilendirilebilen işletme ve kurumların toplam sayısı 77 adet olup, bunlardan Ardahan ve Van illeri ön plana çıkmaktadır. Bu illerle ilişkili işletme ve kurumların dağılımına baktığımızda İncirtepe Mahallesi, İnönü Mahallesi ve Pınar Mahallesi'nin ön plana çıktığını söylemek mümkündür (Şekil 13).

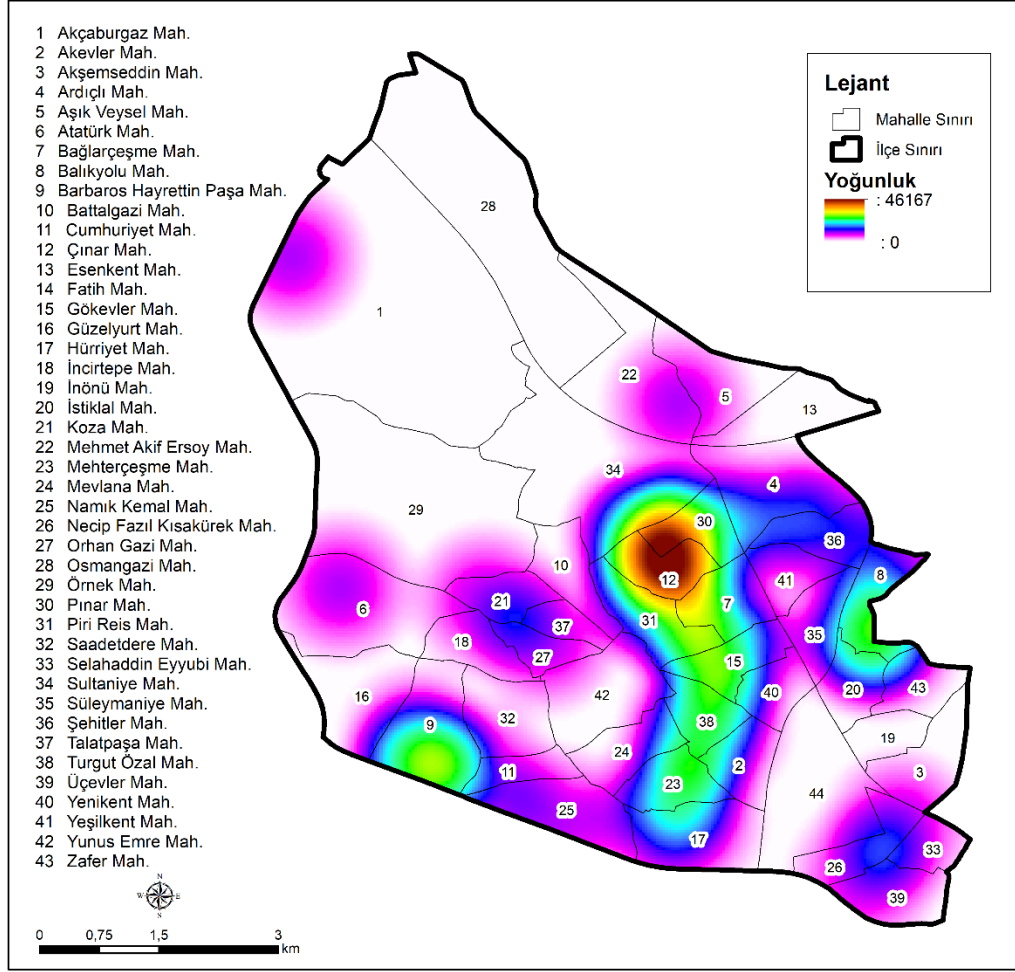
Şekil 13. Doğu Anadolu Bölgesi Ve Doğu Anadolu Bölgesinde Bulunan Bir İl İle İlişkilendirilen Tabelalar(2022)

Güney Doğu Anadolu bölgesi ve bu bölgedeki illerle ilişkilendirilebilen işletme ve kurumların toplam sayısı 96 olup, bunlardan Adıyaman, Gaziantep ve Şanlıurfa illerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Bu işletme ve kurumların yoğunlaştığı sahalara ise Esenyurt merkeze yakın olan Bağlarçeşme Mahallesi ve İlçenin doğusunda bulunan Balıkyolu, İnönü ve İncirtepe Mahalleleridir (Şekil 14).

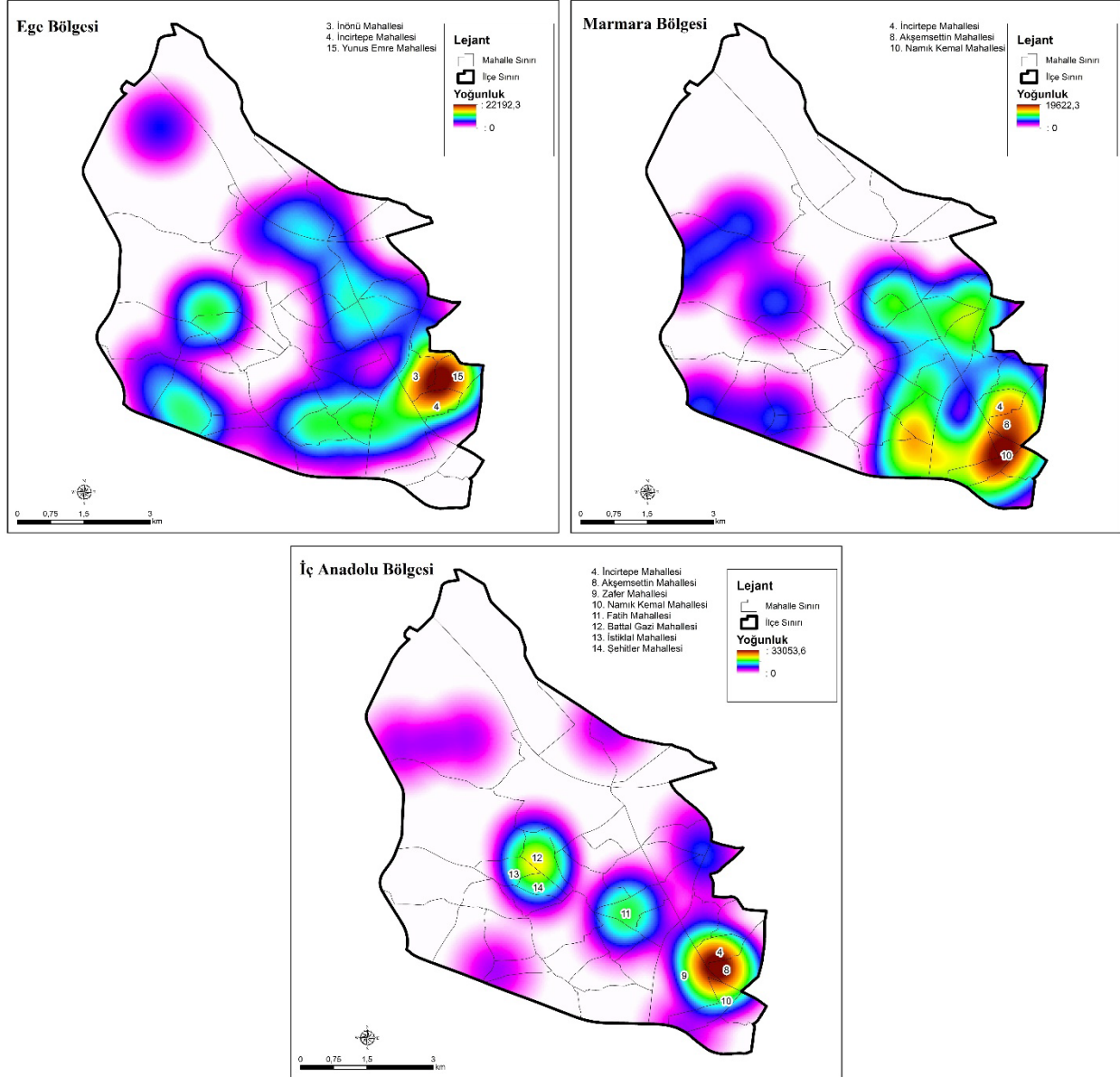
Şekil 14. Güney Doğu Anadolu Bölgesi ve Güney Doğu Anadolu Bölgesinde Bulunan Bir İl İle İlişkilendirilen Tabelalar(2022)

Akdeniz bölgesi ve Akdeniz bölgesindeki illerle ilişkilendirilebilen işletme ve kurumların toplam sayısı 33 olup, bunlardan Adana, Mersin, Hatay ve Kahramanmaraş gibi iller ön plana çıkmaktadır. Bu işletme ve kurumların yoğunlaştıkları sahalarda başında Çınar Mahallesi ve Örnek Mahallesi gelmektedir (Şekil 15).

Şekil 15. Akdeniz Bölgesi ve Akdeniz Bölgesinde Bulunan Bir İl İle İlişkilendirilen Tabelalar(2022)

İç Anadolu, Ege ve Marmara bölgeleri ve bu bölgelerdeki illerle alakalı işletme ve kurumların sayısı görece daha azdır. İç Anadolu bölgesi için 20, Ege bölgesi için 21 ve Marmara Bölgesi için 21 adet işletme ve kurum mevcuttur. Her üç bölge için işletmelerin ve kurumların yoğunlaştığı sahalar ilçenin Güneydoğu kısımlarında bulunan İncirtepe, Akşemseddin, İnönü ve Namık Kemal Mahallelerine tekabül etmektedir (Şekil 16).

Şekil 16. İç Anadolu, Ege Ve Marmara Bölgeleri Ve Bu Bölgelerde Bulunan Bir İl İle İlişkilendirilen Tabelalar(2022)

Sonuç

Kültür, toplumun somut ve soyut öğelerini içerisinde barındıran bir unsurdur. Ne kadar yerleşik olursa olsun kültürün değiştiğini ve geliştiğini söylemek gerekmektedir. Örneğin herhangi bir sahada kültürel etkileşimi ve değişimi tetikleyen unsurlardan birisi göçlerdir. Kişiler bir yerden başka bir yere göç ederken beraberinde kültürlerini de yanlarında taşırlar ve bir süre sonra beraberinde getirdikleri soyut kültürel unsurlar somut kültürel unsurlara dönüşür ve mekânda görünür hale gelir. Gerek soyut gerekse somut kültürel unsurlar olsun her ikisi de birbirini tamamlar nitelikte olup bir mekânın kültürel peyzajını şekillendirmektedir. Çalışmada somut kültürel unsurlardan olan dil ele alınmış ve Esenyurt örneğinde incelenmiştir. Özellikle işletme, kurum ve kuruluşların tabelalarında yazan isimler veri setini oluşturarak araştırmaya altlık sağlamıştır. Bu isimlerden hareket ile popüler kültür mekânlarının tespit edilip edilemeyeceği ve göçlerin bu isimleri ne kadar etkilediği araştırılmıştır.

Araştırmada hareket noktasını oluşturan ve en başta ifade edilen her iki teori de Esenyurt'ta karşılık bulmuştur. Özellikle İngilizce gibi popüler kültür dillerinin mekânda görünür olduğu tespit edilmiştir. Aynı şekilde bölgede yaşayan kültür ve alt kültür mensuplarının mekândaki giyim, ticaret gibi çeşitli öğelerde kendini gösterdiği anlaşılmıştır.

Yapılan araştırmanın sonuçlarını birkaç madde ile özetlemek mümkündür. Bunlardan ilki; işletme ve kurumların isimleri, bir sahadaki popüler kültür bölgelerinin belirlenmesinde kullanılabilir. Bu kapsamda yapılan incelemelerde araştırma sahası olan Esenyurt'un Esenkent Mahallesi popüler kültür bölgesi olarak değerlendirilebilir. Orta Doğu ülkelerinin de yer adlarının tabelalara yansması söz konusudur. Belirtilen bu işletme ve kurumların yoğunlukta olduğu sahalarda başında Bağlarçeşme Mahallesi gelmektedir. Ulaşılan diğer bir sonuç küreselleşmenin doğurduğu popüler kültür bölgeleri ile yerel kültür bölgeleri hatta alt kültür bölgeleri içine geçmiş durumdadır. Bir diğer sonuç göçün başladığı yere işaret eden işletme ve kurumların bulunduğu sahalarda o bölgedeki nüfusun göç ettiği sahalarda pozitif yönde bir korelasyon vardır. Bu durum Esenyurt'un merkezi sahalardaki belli bölgelerinde yoğunlukla görülmektedir.

Bütün bunların yanında yapılacak yasal düzenlemelerle tabela isimlerinin Türkçe olması için girişimler söz konusu olmuştur. Özellikle 2018 yılından itibaren İstanbul Valiliği tarafından sahada denetimler yapılmakta ve Arapça olan tabelaların yüzde yirmi beş Arapça, en az yüzde yetmiş beşinin Türkçe olarak düzenlenmesi gerektiği hatırlatılmaktadır. Bu durum şimdilik İngilizce veya diğer diller için uygulanmamıştır. Esasında bahsi geçen ve ihtimal dâhilinde olan diğer tüm düzenlemeler sadece belli bir dili değil tüm dilleri kapsamalıdır. Her ne kadar yasal düzenlemelerle isimler Türkçeleştirilse de toplumsal yaşamda yurt dışı ve yurt içi kültürel öğelerin yansması devam edecek gibi görünmektedir. Çünkü kültür öğeleri sadece somut değil aynı zamanda davranış, örf, adet, gelenek gibi soyut unsurları da kapsamakta ve insanın olduğu her mekânda varlığını sürdürmektedir. Bu da ister somut ve ister soyut olsun bir bütün olarak kültürel peyzaj üzerinde etkili olmakta ve mekânın görüntüsüne etki etmektedir. Araştırma sahası olan Esenyurt ilçesindeki kültürel peyzaj, şu ana kadar iç ve dış göçlerden fazlasıyla etkilenmiş ve etkilenmeye devam etmektedir.

Kaynakça

- Angueira, A. (2014). Literature, landscape and toponymy: sarmien to on ceagain. *Madrygal-Revista De Estudios Gallegos*, 17, 153-161.
- Arı, Y. (2005). Amerikan kültürel coğrafyasında peyzaj kavramı. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 13. Sayı, s.311-340.
- Atmaca, Y. (2020). Esenyurt ve göç yönetimi politikaları üzerine bir inceleme. *Türkiye'de Göçün Kentler Üzerindeki Etkileri ve Yönetimi Dergisi*.
- Ayhan, F. (2019). Esenyurt ilçesinde nüfusun gelişimi ve bu gelişimde rol oynayan etmenler. *Kent Akademisi*, 12(1), 67-81.
- Aysun, Tuna., & Erdoğan, E. (2013). Ekolojik kültürel turizm aracı eko müzelerin kültürel peyzaj açısından irdelenmesi. *Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Ormanlık Dergisi*, 9(2), 23-37.
- Bahçalı, S., & Kahraman, S. Ö. (2016). Artvinlilerin göç tercihlerinde bursa'nın yerinin sosyo-ekonomik ve mekânsal analizi. *Coğrafya Dergisi*, (33), 37-52.
- Baylan, E. (2019). Kültürel peyzaj ve yere bağlılık: van kenti örneği. *Yüzyüncü Yıl University Journal of Agricultural Sciences*, 29(1), 10-23.
- Bulut, İ., Değişgeç, C., Güney, H., & Osman, Uzun. (2017). Kültürel peyzaj açısından geleneksel ağlasun evleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(4), 1703-1719.
- Cosgrove, D. (2017). Cultural landscapes. In *A European Geography* (pp. 65-81). Routledge.
- Çetin, T. (2011). Bulgaristan'dan göç eden türk nüfusun dağılımını etkileyen coğrafi ve kültürel faktörler. *Ankara Üniversitesi Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÜCAUM) VI. Ulusal Coğrafya Sempozyumu*, 3-5.

- Deniz, A., & Özgür, E. M. (2013). Antalya'daki rus gelinler: göçten evliliğe, evlilikten göçe. *İstanbul University Journal of Sociology*, 3(27), 151-175.
- Doğan, M. (2013). Türkiye'de uygulanan nüfus politikalarına genel bakış, *Marmara Coğrafya Dergisi*, (23), 293-307.
- Doğan, Ö. S. (2017). Population movements in turkey: internal migration. *Current Researches in Geography*, 49.
- Doğanay, H., Şahin, İ. F., & Özdemir, Ü. (2007). Feminist coğrafya ve kadın göçmenler. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 12(17), 7-16.
- Esenyurt belediyesi stratejik planı* (2015-2019). (2015). Esenyurt Belediyesi Web Sitesi: <https://www.esenyurt.bel.tr>.
- Esenyurt belediyesi stratejik planı* (2020-2024). (2020). Esenyurt Belediyesi Web Sitesi: <https://www.esenyurt.bel.tr>.
- Garipağaoğlu, N. (2001). Türkiye'de göç alan illere yönelen nüfusun eğitim durumu. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (4), 71-86.
- <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover> (Son Erişim Tarihi 24.12.2022)
- <https://www.ibb.istanbul/> (Erişim Tarihi 01.6.2022)
- <https://www.webofscience.com> (Erişim Tarihi 24.12.2022)
- İbret, B. Ü. (2010). Kastamonu'nun göç olgusu. *Coğrafya Dergisi*, (20).
- İstanbul valiliği il planlama ve koordinasyon müdürlüğü verileri* (2021).
- Koç, Z., (2020), *Kentsel etnisite bağlamında bir kentin demografisini tartışmak: istanbul. esenyurt ilçesi örneği*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kuralay, A. (2021). *Türkiye'deki suriyeli kadınların istibdamı: istanbul esenyurt örneği*, Kırklareli Üniversitesi, SBE, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Meryem, A., & Simon S., (2017) Place names and landscape character: a case study from otago region, new zealand, *Landscape Research*, 42:5, 455-470, DOI: 10.1080/01426397.2017.1283395
- Mitchell, D. (2002). Cultural landscapes: the dialectical landscape—recent landscape research in human geography. *Progress in Human Geography*, 26 (3), 381-389.
- Ordinas. G. A., & Binimelis. S. J. (2022). Singularidades toponímicas de las islas pitiusas. la mediterraneidad de un paisaje insular a través de los nombres geográficos. Dor: [10.14198/INGEO.19650](https://doi.org/10.14198/INGEO.19650)
- Özdemir, F., & Doğan, Ö. S. (2022). Türkiye'de bölgelerarası iç göçlerin kentleşmeye etkileri: istanbul örneği. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 5(4), 432-450.
- Özgür, E. M. (2020). Göç, ikametgâh ayrışması ve entegrasyon: türk kentleri için bir değerlendirme. *Coğrafya Dergisi*, (41), 221-240.
- Rose-Redwood, R., Vuolteenaho, J., Young, C., & Light, D. (2019). Namingrights, place branding, and the tumultuous cultural landscapes of neoliberal urbanism. *Urban Geography*, 40(6), 747-761.
- Sarıoğlu, G. (2019). İstanbul esenyurt'taki suriyelilere ilişkin medya analizi. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 2(1), 192-211.
- Sitwell, O. F. G., & Latham, G. R. (1979). Behavioural geography and the cultural landscape. *Geografiska Annaler: Series B, Human Geography*, 61(2), 51-63.
- Söğüt, F. (2020). İnternet sözlüklerinde mekânsal ötekileştirme üzerine bir araştırma: ekşi sözlük'te esenyurt başlığı örneği. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 8(1), 45-68.
- Südaş, İ., & Mutluer, M. (2010). Daha iyi bir hayata doğru: yaşam biçimi göçü. *Ege Coğrafya Dergisi*, 19(1), 31-47.
- Talas, M. (2004), “Küreselleşme ve Kültür”, Küreselleşme ve Psikiyatri, Türk, Tabipler Birliği Yayınları, Ankara, s. 229-244.

- Tanrıkulu, M. (2019), Coğrafya ve kültür, mekan-kültür-tarih-coğrafi işaretler, *Pegem Akademi*, 3.Baskı Ankara.
- Tekeli, İ. (2013). *İstanbul'un Planlanmasının ve Gelişmesinin Öyküsü*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- Tepealtı, F. (2019). Avrupa birliği'ne yönelik türkiye geçişli (transit) göç hareketleri ve türkiye'nin düzensiz göçle mücadelesi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 24(41), 125-140.
- Toroğlu, E. (2007). Niğde ili'nde göç faktörleri ve göçler. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 5(1), 75-96.
- Turut, H., & Özgür, E. M. (2018). Bir kente göçün hikâyesi: süreçler, bütünleşme ve aidiyet. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 16(1), 153-180.
- Yavuz, A., Habibe, A. C. A. R., & Zülfiyar, H. C. (2019). Doğal ve kültürel peyzaj değerlerinin kent kimliğine katkısı. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 389-399.
- Yener, G., & Atila, G. Ü. L. (2016). Kültürel peyzaj değeri açısından yörük kültürünün irdelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 20(2).
- Yılmaz, C. (2009). Türkiye'de kırdan kente göç sürecinde etkili olan faktörlerden biri; evlilik yoluyla göç. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(21), 221-232.
- Zenginkuzucu, D. M. (2020), Sığınmacılar ve toplumsal kabul: esenyurt ilçesi üzerine bir inceleme. *İstanbul Esenyurt Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-23.

EXTENDED SUMMARY

Culture is an element that contains the tangible and intangible elements of society. It is necessary to say that the culture has changed and developed, no matter how established. For example, one of the factors that trigger cultural interaction and change in any field is migration. When people migrate from one place to another, they carry their culture with them, and after a while, the abstract cultural elements they bring with them turn into concrete cultural elements and become visible in the space. Both intangible and tangible cultural elements complement each other and shape the cultural landscape of a place. In the study, the language, which is one of the concrete cultural elements, was discussed and examined in the example of Esenyurt. In particular, the names written on the signs of businesses, institutions and organizations provided the basis for the research by creating the data set. Based on these names, it has been investigated whether popular culture venues can be identified and how much migration has affected these names. Both theories, which constitute the starting point of the research and were expressed at the beginning, found their answers in Esenyurt. It has been determined that popular culture languages such as English are visible in the space. Likewise, it has been understood that the members of the culture and subculture living in the region manifest themselves in various elements in the space. The work is generally seated on two legs. The first of these is the statistical data used to determine the situation that diversifies the cultural geographical view in Esenyurt district. Through these data, it is aimed to better understand the cultural diversity in Esenyurt district. In the second part, the names and locations of all businesses and institutions in the district were determined. In determining the names, Google MapApi was used and field studies were taken as a basis in cases where it is difficult to be sure.

In this study, which was carried out with the research methods of human geography, the subject was based on a literature review. Scientific studies on the research have been critically evaluated. Various analyzes were made by accessing the migration and population data used in the research via TUIK and the Governor's Office. Geographical location map of the district, population distribution map and other figures were produced by Geographical Information Systems. Primary and secondary data obtained from institutions and organizations, maps and diagrams were analyzed in the context of human geography. In the conclusion part, the study was concluded by giving place to the analysis of the findings.

It is possible to summarize the results of the research with a few items. The first of these; The names of businesses and institutions can be used to identify popular culture regions in a field. In the investigations made in this context, it is possible to evaluate the Esenkent District of Esenyurt, which is the research area, as a popular culture region. The other result is that there is a positive relationship between the starting point of the migrations to any area and the written cultural landscape elements such as the brand and signage used in the place. For example, the reflection of the provinces in the Black Sea region on the signboards coincides with the intersection of the borders of Battalgazi, Şehitler, Osman Gazi and İstiklal Districts. The place names of the Middle East countries are also reflected on the signboards. Bağlarçeşme Neighborhood is at the forefront of the areas where these enterprises and institutions are concentrated. Another result reached is that popular culture regions and local cultural regions and even sub-cultural regions caused by globalization have been intertwined. Another result is that there is a positive correlation between the areas where the enterprises and institutions are located that point to the place where the migration started and the areas where the population in that region migrates. In addition, floor height is an important parameter in popular culture venues. This situation is mostly seen in certain parts of the central areas of Esenyurt. In addition to all these, there have been attempts to make the names of the signboards in Turkish with the legal regulations to be made. In particular, since 2018, inspections have been carried out on the field by the Istanbul Governor's Office, and it is reminded that the signs in Arabic should be in Arabic at twenty-five percent and at least seventy-five percent in Turkish. This does not apply to English or other languages at this time. In fact, all other arrangements mentioned and possible should cover all languages, not just a particular language. Although the names are translated into Turkish with legal regulations, it seems that the reflection of foreign and domestic cultural elements will continue in social life. Because cultural elements include not only tangible but also abstract elements and continue to exist in every place where people are. This, whether concrete or intangible, has an impact on the cultural landscape as a whole and affects the appearance of the space. The cultural landscape in Esenyurt district, which is the research area, has been and continues to be affected by internal and external migrations.